

Capitolul I

EROISMUL ESTE PRETUTINDENI ÎN JURUL NOSTRU

Domnul Hungerton, tatăl ei, era într-adevăr persoana cea mai lipsită de tact de pe pământ – un bărbat ca un papagal zburlit, cu penele înfoiate, neîngrijit –, dar cu o fire amabilă, foarte centrat asupra propriei persoane. Dacă m-ar fi putut îndepărta ceva de Gladys, atunci ar fi fost gândul de a avea un astfel de socru.

Sunt convins că el credea cu tărie că puteam să vin la Chestnut de trei ori pe săptămână doar pentru plăcerea de a-i ține tovărășie și, în special, pentru a-i asculta părerile despre bimetalism – un subiect în care trecea drept o autoritate.

Timp de un ceas, ba chiar mai mult, i-am suportat comentariile monotone despre banii greșit întrebuințați pentru a face bine, valoarea ca amintire a argintului, deprecierea rupiei și adevăratele standarde ale schimbului.

– Presupune, strigă el cu glasul său lipsit de putere, că toate datoriile din lume ar trebui plătite în același

Arthur Conan Doyle

moment, neapărat. Ce s-ar întâmpla atunci în aceste condiții?

Am dat răspunsul, foarte evident pentru mine, că ar fi fost un om ruinat, la care el a sărit de pe scaunul său, mi-a redemonstrat obișnuita mea lipsă de seriozitate, care-l împiedică să discute orice subiect important în prezența mea și a ieșit din cameră ca să se pregătească pentru o întâlnire importantă a masonilor.

În sfârșit, eram singur cu Gladys! Soarta îmi zâmbea, până la urmă!

Toată după-amiaza mă simțisem asemenea unui soldat care așteaptă semnalul ce îl trimite la o victorie aproape deznădăjduită, în timp ce mintea lui credea cu tărie într-o înfrângere iminentă.

Ea stătea cu acel profil mândru și delicat pus în evidență pe fondul roșu al draperiei. Ce frumoasă era! Și ce distinsă!

Fuseserăm prieteni, ba chiar prieteni buni. Era genul de prietenie care mă lega de amicii mei, reporteri, de la *Daily Gazette*. Relațiile dintre noi fuseseră corecte și amabile.

Instinctele mele sunt împotriva unei femei prea corecte și care se simte perfect în largul ei atunci când se află alături de mine. Pentru un bărbat, lucrurile acestea nu înseamnă un compliment.

Acolo unde se înfiripează dragostea adevărată, există timiditate și neîncredere, moștenite din timpurile ancestrale, când iubirea și violența mergeau mână în mână. Capul plecat, privirea îndreptată în altă parte, vocea slăbită, chipul crispat, toate acestea și nu privirea sfredelitoare și răspunsul franc sunt adevăratele

LUMEA DISPĂRUTĂ

semne ale pasiunii. Chiar în scurta mea viață învățasem destule despre asta, sau le moștenisem prin memoria rasei mele, denumită instinct.

Gladys avea din plin orice calitate femeiască. Unii o credeau rece și dură, dar o asemenea judecată era greșită. Pielea ei delicată și bronzată, de o nuanță aproape orientală, părul negru, ochii mari și limpezi, buzele pline și minunate desemnau toate stigmatele pasiunii.

Însă eram întristat la gândul că până atunci nu reușisem să-i trezesc sentimentele. Oricum, fie ce-o fi, trebuia să termin cu incertitudinea și să clarific lucrurile în acea seară. Putea să mă refuze, dar mai bine să fiu un iubit respins decât un frate acceptat.

Gândurile mă purtaseră atât de departe și mă pregăteam să sparg liniștea lungă și apăsătoare, când doi ochi negri, cu privire critică, s-au uitat la mine, iar capul ei mândru s-a clătinat într-un reproș făcut cu zâmbetul pe buze.

- Presimt că mă vei cere de soție, Ned. Sper să n-o faci, fiindcă lucrurile sunt destul de plăcute așa cum sunt.

Mi-am tras scaunul mai aproape de ea.

- Cum de-ai știut că îți voi cere mâna? am întrebat, firește, mirat.

- Nu știu femeile întotdeauna asta? Crezi că vreo femeie din lumea asta a fost luată vreodată prin surprindere? Vai, Ned, prietenia noastră a fost atât de bună și de plăcută! Ce păcat că vrei s-o strici! Ce minunat este ca o fată și un băiat să stea față în față și să vorbească, așa cum am făcut-o noi!

Arthur Conan Doyle

- Nu știu, Gladys. Vezi, pot vorbi astfel și cu un șef de gară.

N-am înțeles de ce am făcut apel la o astfel de comparație, dar amândoi am izbucnit în râs din pricina asta.

- Lucrul ăsta însă nu mă mulțumește, câtuși de puțin. Vreau să te strâng la piept și tu să-ți așezi capul pe umărul meu, asta vreau, draga mea Gladys...

A sărit de pe scaun temându-se că aveam să trec la fapte ca să-mi demonstrez dorințele.

- Ai stricat tot, Ned, a spus ea. Totul a fost firesc și frumos până ai început cu treaba asta. Mare păcat! De ce nu te-ai abținut?

- N-am inventat-o eu, am răspuns pe un ton rugător. E firesc să fie așa. E iubirea.

- Dragostea poate fi și altfel. Eu n-am simțit niciodată același lucru ca tine.

- Dar trebuie! Tu, cu frumusețea ta, cu sufletul tău! Vai, Gladys, ai fost făcută pentru dragoste.

- Iubirea trebuie așteptată până va veni singură.

- Dar de ce nu mă poți iubi, Gladys? Din pricina felului în care arăt?

Și-a îndreptat trupul. A întins mâna, cu multă eleganță, și mi-a atins creștetul. Apoi m-a privit chiar în ochi, cu un zâmbet înțelept.

- Nu-i vorba despre asta, a răspuns ea în cele din urmă. Nu ești un băiat prost, de aceea îți pot spune clar că nu e vorba despre asta, ci despre ceva mai important.

- Firea mea?

A încuviințat din cap cu severitate.

LUMEA DISPĂRUTĂ

- Ce pot să fac să mă schimb? Stai jos și spune-mi. Hai, așază-te pe scaun și explică-mi.

M-a privit cu neîncredere. Asta însemna pentru mine mai mult decât toate confesiunile ei de până atunci. Ce primitiv și animalic arată lucrurile când le tratezi doar în alb și negru! În plus, poate că era doar un sentiment propriu numai mie. Oricum, ea s-a așezat.

- Acum spune-mi ce-mi lipsește.

- M-am îndrăgostit de altcineva, mi-a răspuns ea.

A fost rândul meu să sar ca ars de pe scaun.

- Nu-i nimeni în mod special, explică ea, râzând de expresia întipărită pe chipul meu. E un ideal. N-am întâlnit până acum tipul de bărbat despre care vorbesc.

- Vorbește-mi despre el. Cum arată?

- Vai, poate seamăna foarte bine cu tine.

- Ce frumos din partea ta să spui asta! Ce face el și nu fac eu? Zi doar un cuvânt, ascet, vegetarian, aeronaut, teosofist, supraom, voi încerca să fiu așa, Gladys, dacă îți voi fi pe plac!

A râs de maleabilitatea caracterului meu.

- Ei bine, în primul rând, idealul meu n-aș vrea să vorbească așa, spuse ea. Ar trebui să fie un bărbat dârz, sever, care să nu se schimbe repede în funcție de toanele unei fete. Dar, mai presus de orice, să fie un tip de acțiune, care să privească moartea în față și să nu se teamă, un tip al faptelor mari și al experiențelor ciudate. Nu pe el l-aș iubi, ci gloria pe care o aduce și care s-ar răsfărânge asupra mea. Gândește-te la Richard Burton! Când am citit despre viața soției lui am înțeles de ce l-a iubit atât. Și lady Stanley! Ai citit minunatul capitol de la sfârșitul cărții pe care i-a dedicat-o soțului

Arthur Conan Doyle

ei? Sunt bărbații pe care orice femeie i-ar adora din tot sufletul, lângă care ar fi onorată prin dragostea ei de întreaga lume, datorită bărbatului pe care îl inspiră la fapte nobile.

Era atât de frumoasă în entuziasmul ei că aproape ne încheiasem interviul. Am prins însă putere și am continuat cu argumentele.

-Nu putem fi toți Stanley sau Burton, am zis. În plus, nu avem norocul, cel puțin eu nu l-am avut. Dacă aș fi avut o șansă de a face ceva măreț, n-aș fi ratat-o.

-Dar șansele se află pretutindeni în jurul nostru. Tipul de bărbat de care vorbeam își creează singur oportunitățile. Nu-l poți ține pe loc. Nu l-am întâlnit niciodată, dar parcă l-aș cunoaște deja. În jurul nostru există destule fapte eroice care așteaptă să fie făcute. Bărbaților le revine obligația asta, iar femeilor datoria de a iubi astfel de oameni. Uită-te la francezul acela care s-a urcat în balon săptămâna trecută. Vântul bătea tare, dar fiindcă anunțase că avea să plece cu balonul, nu s-a lăsat și a pornit. Vântul l-a purtat o mie cinci sute de mile pe zi și s-a prăbușit în mijlocul Rusiei. Acesta este tipul de bărbat de care îți vorbesc. Gândește-te la femeia pe care el o iubește și câtă lume trebuie să o invidieze. Asta vreau, să fiu și eu invidiată pentru bărbatul meu.

-Aș fi făcut așa ceva, ca să-ți fiu pe plac.

-Dar n-ar trebui s-o faci ca să-mi fi mie pe plac. Ar trebui s-o faci fiindcă așa vrei tu, fiindcă ți s-ar părea firesc, căci bărbatul din tine strigă după ceva măreț. Când ai descris explozia din mina de cărbune Wigan de luna trecută, te-ai coborât în adânc și i-ai ajutat pe oamenii aceia, în ciuda primejdiei?

LUMEA DISPĂRUTĂ

- Da.

- N-ai spus asta.

- Nu aveam de ce să mă laud cu asta.

- Nu știam.

S-a uitat la mine cu mai mult interes.

- Ai fost îndrăzneț.

- A trebuit. Dacă vrei să scrii un articol bun trebuie să te afli acolo în mijlocul evenimentelor.

- Ce motiv prozaic! A dispărut tot romantismul. Dar, oricare ar fi motivul tău, mă bucur că ai coborât în mina aceea.

Mi-a întins mâna, dar atât de suav încât nu m-am putut opri să nu i-o sărut.

- Îndrăznesc să spun că sunt mai curând o femeie romanțioasă, cu fanteziile unei fete simple. Dar lucrurile acestea sunt atât de reale pentru mine, fac parte din ființa mea și nu mă pot opri să nu le spun. Dacă mă voi căsători, o voi face cu un bărbat faimos.

- Și de ce să n-o faci? am strigat. Femeile ca tine le dau aripi bărbaților. Dă-mi o șansă și vei vedea ce va ieși! În plus, cum spui tu, bărbații trebuie să-și croiască singuri drum în viață și să nu aștepte să li se ofere o șansă. Uită-te la Clive, e doar un funcționar și a cucerit India. Pe cinstea mea! Voi face și eu ceva măreț în lumea asta!

A început să râdă de efervescenta mea irlandeză.

- De ce nu? Ai tot ce poate avea un bărbat, tinerețe, sănătate, putere, educație și energie. Mi-a părut rău că mi-ai vorbit. Acum mă bucur foarte mult că astfel de gânduri se înfiripează în tine.

- Și dacă reușesc?

Mâna ei mi-a atins buzele ca o catifea caldă.

Arthur Conan Doyle

-Nu mai spune nimic, domnule. Trebuia să fii la birou încă de acum o jumătate de ceas, ca să faci de serviciu în după-amiaza asta, dar n-am avut inima să-ți reamintesc asta. Poate, vreodată, îți vei cuceri locul în lume. Atunci vom mai vorbi despre lucrurile astea.

Așa s-a făcut că în acea seară cețoasă de noiembrie m-am trezit urmărind tramvaiul cu inima bătând să-mi spargă pieptul, cu hotărârea fermă ca să nu mai treacă nicio zi înainte de a face ceva demn de doamna mea. Dar cine din lumea largă și-ar fi putut închipui ce formă aveau să ia evenimentele și ce pași ciudați aveau să mă ducă la îndeplinirea dorinței mele?

Acest capitol de început pare să nu aibă pentru cititor vreo legătură cu povestirea mea, totuși, nu puteam descrie întâmplările ce au urmat fără el. Doar când un bărbat pornește în lume pregătit să facă pe eroul, cu dorința fierbinte de a ajunge vestit, când o rupe cu viața dusă până atunci și se aventurează pe teritoriul întunecat și necunoscut al misticii și minunilor, poate să treacă prin mari încercări și să obțină recompense uimitoare.

Iată-mă deci în biroul ziarului *Daily Gazette*, din personalul căruia făceam parte, fără a fi băgat în seamă de cineva, cu hotărârea fermă de a găsi, chiar în noaptea aceea, fapta care m-ar fi făcut valoros în ochii iubite mele, Gladys. Dădea ea dovadă de duritate, de egoism, atunci când îmi cerea să-mi risc viața pentru a obține gloria de dragul ei? Asemenea gânduri făceau parte din mentalitatea Evului Mediu, dar erau destul de ațâțătoare pentru un tânăr de douăzeci și trei de ani, cuprins de prima lui iubire.